Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

►**B**

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

van 30 mei 2011

tot verlening van financiële bijstand van de Unie aan Portugal

(2011/344/EU)

(PB L 159 van 17.6.2011, blz. 88)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►**M1**	Uitvoeringsbesluit 2011/541/EU van de Raad van 2 september 2011	L 240	8	16.9.2011

▼B

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

van 30 mei 2011

tot verlening van financiële bijstand van de Unie aan Portugal

(2011/344/EU)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme ([1]), en met name artikel 3, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Portugal is onlangs onder toenemende druk komen te staan op de financiële markten waardoor toenemende bezorgdheid is ontstaan over de houdbaarheid van zijn overheidsfinanciën. De heersende crisis heeft ook dramatische gevolgen gehad voor de overheidsfinanciën, hetgeen uiteindelijk tot een forse toename van de spreads op overheidspapier heeft geleid. Doordat ratingbureaus de ratings voor Portugese obligaties herhaaldelijk naar beneden hebben bijgesteld, was het land niet langer in staat zich te herfinancieren tegen tarieven die verenigbaar waren met de budgettaire houdbaarheid op lange termijn. Tegelijkertijd werd de banksector, die sterk op externe financiering, in het bijzonder in de eurozone, is aangewezen, steeds meer van internationale marktfinanciering afgesneden.

(2) In het licht van deze ernstige economische en financiële verstoringen als gevolg van buitengewone omstandigheden die de overheid niet kan beheersen, heeft Portugal op 7 april 2011 officieel om financiële bijstand van de Europese Unie, de lidstaten die de euro als munt hebben en het Internationaal Monetair Fonds („IMF”) verzocht ter ondersteuning van een beleidsprogramma dat erop gericht is het vertrouwen te herstellen, de economie wederom op een duurzaam groeipad te brengen, en de financiële stabiliteit in Portugal, de eurozone en de Unie te vrijwaren. Op 3 mei 2011 is overeenstemming bereikt tussen de regering en de gezamenlijke Commissie/IMF/ECB-delegatie over een veelomvattend driejarig beleidsprogramma voor de periode tot en met medio 2014, dat in een memorandum betreffende het economische en financiële beleid en in een memorandum van overeenstemming betreffende specifieke economische beleidsvoorwaarden dient te worden vastgelegd. Dit beleidsprogramma kon op de steun van de grootste twee oppositiepartijen rekenen.

([1]) PB L 118 van 12.5.2010, blz. 1.

▼B

(3) Met dit ontwerp van economisch en financieel aanpassingsprogramma („het programma”) dat Portugal bij de Commissie en de Raad heeft ingediend, wordt beoogd het vertrouwen in de overheid en de banksector te herstellen en de groei en de werkgelegenheid te ondersteunen. Om deze doelstellingen te verwezenlijken, wordt op drie fronten een veelomvattend optreden gepland. Ten eerste zouden diepgaande en versneld doorgevoerde structurele hervormingen plaatsvinden om de potentiële groei naar een hoger peil te tillen, banen te scheppen en het concurrentievermogen te verbeteren (onder meer via een „fiscale devaluatie”). Het programma voorziet met name in hervormingen van de arbeidsmarkt, het rechtssysteem, de netwerkindustrieën, de woningbouw en de dienstensector met als doel het groeipotentieel van de economie te versterken, het concurrentievermogen te verbeteren en de economische aanpassing te faciliteren. Ten tweede is een geloofwaardige en evenwichtige budgettaire consolidatiestrategie geformuleerd, die stoelt op structurele begrotingsmaatregelen en op een beter budgettair toezicht op publiek-private partnerschappen (PPP's) en staatsbedrijven, en waarmee wordt beoogd de brutoschuldquote van de overheid op middellange termijn op een sterk neerwaarts pad te brengen. De autoriteiten hebben zich ertoe verbonden het tekort terug te dringen tot 3 % van het bbp in 2013. Ten derde is een strategie voor de financiële sector geformuleerd die op herkapitalisatie en het terugdraaien van de hefboomwerking (deleveraging) is gebaseerd en waarbij er inspanningen zullen worden geleverd om de financiële sector tegen een onordelijke afbouw van de schuldhefboom te beschermen met behulp van marktconforme mechanismen die met backup faciliteiten worden ondersteund.

(4) Volgens de huidige Commissieprognoses voor de nominale bbp-groei (– 1,2 % in 2011, – 0,5 % in 2012, 2,5 % in 2013 en 3,9 % in 2014) zouden de begrotingsdoelstellingen resulteren in een schuldquote van 101,7 % in 2011, 107,4 % in 2012, 108,6 % in 2013 en 107,6 % in 2014. De schuldquote zou derhalve in 2013 worden gestabiliseerd en daarna op een neerwaarts pad worden gebracht, mits verdere vorderingen worden gemaakt bij de tekortreductie. De schulddynamiek wordt beïnvloed door diverse transacties „onder de streep”, die naar verwachting een verhogend effect op de schuldquote zullen sorteren van 1¾ procentpunten van het bbp in 2011 en ¾ procentpunt per jaar in 2012, 2013 en 2014. Deze transacties omvatten aanzienlijke aankopen van financiële activa, met name voor een mogelijke herkapitalisatie van banken en financiering van staatsbedrijven, ter grootte van ½ % van het bbp per jaar tussen 2011 en 2014. Daartegenover staat dat privatiseringsopbrengsten ter waarde van in totaal ongeveer 3 % van het bbp tot en met 2013 de inspanningen tot vermindering van de schuld zullen ondersteunen.

(5) De Commissie is in overleg met de Europese Centrale Bank (ECB) en samen met het IMF tot de slotsom gekomen dat Portugal in de periode tussen juni 2011 en medio 2014 behoefte heeft aan een totaal financieringsbedrag ter waarde van 78 miljard EUR (78 000 miljoen). Ondanks de aanzienlijke budgettaire aanpassingsinspanning kan het financieringstekort van de overheid tijdens de programmaperiode oplopen tot 63 miljard EUR. Daarbij wordt er van uitgegaan dat Portugal tot de eerste helft van 2013 geen toegang zal hebben tot de markt voor schuldpapier op middellange en lange termijn. Aangenomen wordt dat Portugal een deel van zijn bestaande kortlopende schuld zal kunnen doorrollen, terwijl het programma bovendien voorziet in een financieringsbuffer in geval van onverwachte afwijkingen van het door de

▼B

Commissie gehanteerde referentiescenario voor de financiering. Portugal wordt aangespoord om zijn financiële marktoperaties te handhaven en aan te passen waarbij wordt gestreefd naar het ontwikkelen van markttoegang en vertrouwen. Volgens de in het programma geschetste strategie voor de financiële sector waarmee wordt beoogd het vertrouwen in het Portugese bankwezen op duurzame wijze te herstellen, moeten bankgroepen hun core tier 1-ratio optrekken tot 9 % tegen eind 2011 en tot 10 % tegen eind 2012, en die vervolgens handhaven. Het programma voorziet in een steunregeling voor de banksector ter grootte van ten hoogste 12 miljard EUR die moet dienen om het nodige kapitaal te verstrekken ingeval geen marktconforme oplossingen kunnen worden gevonden. De feitelijke financieringsbehoeften kunnen evenwel aanzienlijk lager liggen, vooral indien de marktvoorwaarden aanzienlijk verbeteren en er zich tijdens de programmaperiode geen grote onverwachte bankverliezen voordoen.

(6) Het programma zou worden gefinancierd met bijdragen uit externe bronnen. De bijstand van de Unie aan Portugal in het kader van het bij Verordening (EU) nr. 407/2010 ingestelde Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM) in combinatie met bijdragen uit de Europese Faciliteit voor financiële stabiliteit zou ten hoogste 52 miljard EUR belopen. Daarnaast heeft Portugal het IMF om een lening van 23,742 miljard SDR (of circa 26 miljard EUR omgerekend tegen de wisselkoers van 5 mei 2011) verzocht in het kader van een uitgebreide Fondsfaciliteit. De EFSM-bijstand moet worden verleend tegen soortgelijke voorwaarden als die welke door het IMF worden gesteld. De financiële bijstand van de Unie moet door de Commissie worden beheerd.

(7) De Raad dient het economische beleid van Portugal periodiek aan een evaluatie te onderwerpen.

(8) De concrete economische beleidsvoorwaarden die met Portugal zijn afgesproken, dienen in een memorandum van overeenstemming betreffende specifieke economische beleidsvoorwaarden („memorandum van overeenstemming”) te worden vastgelegd. De nadere financiële voorwaarden moeten in een leningsovereenkomst worden vastgelegd.

(9) De Commissie dient, in overleg met de ECB, op gezette tijden door middel van bezoeken ter plaatse en regelmatige verslaggeving door de Portugese autoriteiten na te gaan of wordt voldaan aan de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn.

(10) Gedurende de hele uitvoering van het programma dient de Commissie op specifieke gebieden aanvullend beleidsadvies te verstrekken en technische bijstand te verlenen.

(11) De operaties die de financiële bijstand van de Unie helpt financieren, moeten verenigbaar zijn met het beleid van de Unie en stroken met de uniale wetgeving. Interventies ter ondersteuning van financiële instellingen moeten in overeenstemming zijn met de uniale mededingingsregels.

▼B

(12) De bijstand moet worden verleend met het oog op de ondersteuning van een succesvolle tenuitvoerlegging van het programma,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Unie stelt Portugal een lening van maximaal 26 miljard EUR met een maximale gemiddelde looptijd van 7,5 jaar ter beschikking.

2. De financiële bijstand wordt gedurende een periode van drie jaar beschikbaar gesteld, en wel met ingang van de eerste dag na de inwerkingtreding van dit besluit.

▼M1

3. De Commissie stelt de financiële bijstand van de Unie aan Portugal beschikbaar in maximaal 14 tranches. Een tranche kan in één of meer deeltranches worden uitbetaald. De looptijden van de deeltranches in het kader van de eerste en de tweede tranche kunnen langer zijn dan de in lid 1 bedoelde maximale gemiddelde looptijd. In dergelijke gevallen worden de looptijden van verdere deeltranches zodanig vastgesteld dat de in lid 1 bedoelde maximale gemiddelde looptijd wordt bereikt als alle tranches zijn uitgekeerd.

▼B

4. De vrijgave van de eerste tranche hangt af van de inwerkingtreding van de leningsovereenkomst en het memorandum van overeenstemming. De vrijgave van de volgende tranches wordt afhankelijk gesteld van een gunstige beoordeling door de Commissie, in overleg met de ECB, van Portugals naleving van de in dit besluit en het memorandum van overeenstemming opgenomen algemene economische beleidsvoorwaarden.

5. Portugal betaalt de financieringskosten van de Unie voor elke deeltranche, vermeerderd met een marge van 215 basispunten, hetgeen resulteert in soortgelijke voorwaarden als die welke voor de IMF-bijstand worden gesteld.

6. Daarnaast komen de in artikel 7 van Verordening (EU) nr. 407/2010 bedoelde kosten voor rekening van Portugal.

7. Een voorzichtig gebruik van renteswaps met tegenpartijen die de hoogste kredietwaardigheid bezitten, en het van tevoren opnemen van leningen zijn toegestaan indien dit nodig is om de lening te financieren.

8. De Commissie beslist over de omvang en vrijgave van verdere tranches. De Commissie beslist over de omvang van de deeltranches.

Artikel 2

1. De Commissie beheert de bijstand op een wijze die aansluit bij de verbintenissen van Portugal.

2. De Commissie komt, in overleg met de ECB, met de Portugese autoriteiten de concrete economische beleidsvoorwaarden overeen die overeenkomstig artikel 3 aan de financiële bijstand worden verbonden. Die voorwaarden worden vastgelegd in een door de Commissie en de Portugese autoriteiten te ondertekenen memorandum van overeenstemming dat in overeenstemming is met de verbintenissen als bedoeld in lid 1. De nadere financiële voorwaarden worden vastgelegd in een met de Commissie te sluiten leningsovereenkomst.

▼B

3. De Commissie gaat, in overleg met de ECB, op gezette tijden (minstens driemaandelijks) na of wordt voldaan aan de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand zijn verbonden, en brengt vóór de uitbetaling van elke tranche verslag uit aan het Economisch en Financieel Comité. Hiertoe werken de Portugese autoriteiten volledig met de Commissie en de ECB samen en stellen hen alle noodzakelijke informatie ter beschikking. De Commissie houdt het Economisch en Financieel Comité op de hoogte van een eventuele herfinanciering van de leningen of een eventuele wijziging van de financiële voorwaarden.

4. Portugal stelt aanvullende consolidatiemaatregelen vast en voert deze uit om de macrofinanciële stabiliteit te waarborgen, mochten dergelijke maatregelen tijdens het bijstandsprogramma noodzakelijk blijken. Vóór de vaststelling van die aanvullende maatregelen winnen de Portugese autoriteiten advies in bij de Commissie en de ECB.

Artikel 3

1. Het door de Portugese autoriteiten opgestelde ontwerp van economisch en financieel aanpassingsprogramma („het programma") wordt hierbij goedgekeurd.

2. Elke tranche na de eerste wordt alleen uitgekeerd bij een bevredigende tenuitvoerlegging van het programma, en meer in het bijzonder van de concrete economische beleidsvoorwaarden die in het memorandum van overeenstemming zijn vastgelegd. Deze omvatten onder meer de maatregelen die in de leden 4 tot en met 8 van dit artikel worden opgesomd.

3. In overeenstemming met de vereisten van de buitensporigtekortprocedure mag het overheidstekort niet hoger zijn dan 10 068 miljoen EUR (of 5,9 % van het bbp afgaande op de huidige prognoses) in 2011, 7 645 miljoen EUR (4,5 % van het bbp) in 2012 en 5 224 miljoen EUR (3,0 % van het bbp) in 2013. Voor de berekening van dit tekort wordt geen rekening gehouden met de mogelijke budgettaire kosten van maatregelen ter ondersteuning van het bankwezen in de context van de overheidsstrategie voor de financiële sector. De consolidatie wordt verwezenlijkt door middel van kwalitatief hoogwaardige permanente maatregelen en de gevolgen ervan voor kwetsbare groepen worden tot een minimum beperkt.

4. Portugal stelt de in de leden 5 tot en met 8 beschreven maatregelen vast voordat het aangegeven jaar is verstreken, waarbij de exacte termijnen voor de jaren 2011-2014 in het memorandum van overeenstemming worden gespecificeerd. Portugal staat klaar om aanvullende consolidatiemaatregelen te treffen teneinde het tekort uiterlijk in 2013 tot minder dan 3 % van het bbp terug te dringen indien er zich afwijkingen van de doelstellingen voordoen.

5. In lijn met de bepalingen van het memorandum van overeenstemming neemt Portugal de volgende maatregelen vóór eind 2011:

▼M1

a) Portugal legt de in de begroting voor 2011 vervatte budgettaire consolidatiemaatregelen ter grootte van circa 9 miljard EUR en de daarna door de regering aangekondigde aanvullende consolidatiemaatregelen onverkort ten uitvoer. Om ongunstige begrotingstrends,

▼M1

alsmede nieuwe factoren die de verwezenlijking van de tekortdoelstelling voor 2011 in gevaar brengen te neutraliseren, scherpt Portugal de uitvoering van de begroting aan, legt het de al goedgekeurde eenmalige verhoging van de personenbelasting in 2011 ten uitvoer, vervroegt het de verhoging van de btw op aardgas en elektriciteit van 2012 naar 1 oktober 2011 en zet het meer vaart achter de verkoop van concessies. Ook moet de regering waar mogelijk andere, structurele consolidatiemaatregelen treffen en/of andere maatregelen die pas voor volgend jaar zijn gepland, naar voren schuiven. Ook tracht de regering andere, structurele consolidatiemaatregelen te treffen en/of schuift zij andere maatregelen die pas voor 2012 zijn gepland, naar voren. De buffer die door de lopende gefaseerde overdracht van bancaire pensioenfondsen naar het socialezekerheidsstelsel van de centrale overheid ontstaat, wordt bij wijze van uitzondering gebruikt om de tekortdoelstelling voor 2011 te halen. De verworven activa van deze pensioenfondsen worden niet zodanig gebruikt dat de langetermijnhoudbaarheid wordt geschaad.

b) Portugal treft maatregelen om het beheer van de overheidsfinanciën te versterken. Portugal voert de in de nieuwe budgettaire kaderwet vervatte maatregelen uit, zoals de opzet van een budgettair middellangetermijnkader, de uitwerking van een budgettaire middellangetermijnstrategie en de instelling van een onafhankelijke begrotingsraad. Het begrotingskader op lokaal en op regionaal niveau wordt aanzienlijk verstevigd door met name de desbetreffende financieringswetten in overeenstemming te brengen met de eisen van de budgettaire kaderwet. Portugal intensiveert de rapportage over en de monitoring van de overheidsfinanciën, met name wat de betalingsachterstanden betreft. Het werkt een strategie voor de betaling van achterstallige bedragen uit en scherpt de voorschriften en procedures voor de uitvoering van de begroting aan. Portugal maakt een aanvang met een systematische en regelmatige analyse van budgettaire risico's in het kader van het begrotingsproces, zoals de risico's die uit publiek-private partnerschappen („PPP's") en staatsbedrijven voortvloeien.

c) Portugal gaat door met de versterking van de werking van de arbeidsmarkt door met name maatregelen te nemen die gericht zijn op een hervorming van de wetgeving inzake arbeidsbescherming, op de loonvorming en op een actief arbeidsmarktbeleid.

▼B

d) In de energiesector neemt Portugal maatregelen om de markttoegang te vergemakkelijken, de totstandkoming van de Iberische gasmarkt te bevorderen en de steun- en compensatieregelingen voor de elektriciteitsproductie te herzien. Met betrekking tot andere netwerkindustrieën, en met name vervoer, telecommunicatie en postdiensten, neemt Portugal aanvullende maatregelen ter bevordering van de concurrentie en de flexibiliteit.

▼M1

e) Portugal stelt de economie verder open voor concurrentie. De regering neemt de nodige maatregelen die ervoor zorgen dat de Portugese centrale overheid of andere overheidsorganen in hun hoedanigheid van aandeelhouder geen aandeelhoudersregelingen treft die het vrije verkeer van kapitaal kunnen belemmeren of van invloed kunnen zijn op de zeggenschap over het management van bedrijven. De nieuwe privatiseringswet eerbiedigt ook de beginselen van het vrije verkeer van kapitaal en verleent of gunt de centrale overheid geen speciale rechten. Het mededingingsrecht wordt herzien om de mededingingsregels sneller en effectiever te kunnen handhaven.

▼B

f) Portugal brengt verbetering in de praktijken en regels voor overheidsopdrachten, hetgeen moet bijdragen tot een concurrerender ondernemingsklimaat en efficiëntere overheidsbestedingen.

▼M1

g) Portugal treft maatregelen om de efficiëntie en houdbaarheid van staatsbedrijven op centraal, regionaal en lokaal niveau te verbeteren. Het stelt een uitgebreid strategisch document over staatsbedrijven op waarin de tariefstructuur en de dienstverlening tegen het licht worden gehouden, alsmede een plan om de financieringsbehoefte vanaf 2012 te beperken. Portugal voert de huidige plannen om de operationele kosten van centraleoverheidsbedrijven buiten de gezondheidszorg met gemiddeld ten minste 15 % te verlagen, uit en stelt een vergelijkbaar plan op voor dergelijke bedrijven van de regionale en de lokale overheid.

h) Portugal voert het privatiseringsprogramma uit. Met name wordt in 2011 het aandeel van de publieke sector in EDP, REN en GALP en, als de marktomstandigheden het toelaten, in TAP verkocht. Voor Parpublica wordt een strategisch privatiseringsplan opgesteld. Dit plan bestrijkt de periode tot en met 2013 en omvat ook Aeroportos de Portugal, de vrachtdivisie van CP, Correios de Portugal en Caixa Seguro, alsmede een aantal kleinere bedrijven.

▼B

6. In lijn met de bepalingen van het memorandum van overeenstemming neemt Portugal de volgende maatregelen in de loop van 2012:

▼M1

a) De begroting voor 2012 voorziet in een budgettair neutrale herkalibratie van het belastingstelsel teneinde de loonkosten te verminderen en het concurrentievermogen te versterken. Over de uitwerking van de hervorming wordt overleg gevoerd met de Commissie, de ECB en het IMF.

b) De onder c) en d) genoemde maatregelen ter grootte van ten minste 5,1 miljard EUR worden opgenomen in de begroting van 2012. Om eventuele gaten als gevolg van de budgettaire ontwikkelingen in 2011 te dichten, worden verdere maatregelen getroffen die voornamelijk betrekking hebben op de uitgavenzijde. De regering stelt, voordat zij de begroting van 2012 goedkeurt, een geactualiseerde evaluatie van de begrotingssituatie en -vooruitzichten op, zulks met het oog op het overleg met de Commissie, de ECB en het IMF over deze begroting.

▼B

c) De begroting voorziet in een uitgavenvermindering in 2012 ter waarde van ten minste 3,5 miljard EUR door middel van onder meer: een ingrijpende reorganisatie van de centrale overheid; het wegwerken van overlappingen en andere inefficiënties; het doorvoeren van bezuinigingen op onderwijs en gezondheidszorg; het verminderen van de overdrachten aan regionale en lokale overheden; het inkrimpen van de overheidstewerkstelling; het aanpassen van de pensioenen; en het terugschroeven van de kapitaaluitgaven en andere uitgaven, zoals in het programma is beschreven.

d) Aan de ontvangstenzijde bevat de begroting inkomstenverhogende maatregelen ter waarde van in totaal 1,5 miljard EUR voor een geheel jaar, zoals onder meer: het verbreden van de grondslag van de vennootschaps- en de personenbelasting door een vermindering van fiscale aftrekposten en speciale regelingen; het gelijktrekken van de fiscale aftrekposten die in het kader van de personenbelasting op pensioenen en inkomen uit arbeid van toepassing zijn; het hervormen van de vastgoedbelasting door het aantal vrijstellingen

▼B

aanzienlijk te verminderen; het verbreden van de btw-grondslag door het aantal vrijstellingen te verminderen en door over te gaan tot een herindeling van de lijsten van goederen en diensten waarvoor verminderde, intermediaire en hogere tarieven gelden; en het optrekken van de accijnzen. Deze maatregelen worden aangevuld met acties ter bestrijding van belastingontduiking, fraude en de informele economie.

e) Portugal versterkt het juridisch en institutioneel kader voor de evaluatie van budgettaire risico's voorafgaand aan de sluiting van een PPP-contract. Ook neemt Portugal een wet aan die de oprichting en werking van staatsbedrijven op centraal, regionaal en lokaal niveau regelt. Portugal sluit geen enkel nieuw PPP-contract of richt geen enkel nieuw staatsbedrijf op zolang de evaluaties en de nieuwe juridische structuur niet zijn ingevoerd.

f) Het lokale overheidsbestuur in Portugal telt op dit ogenblik 308 gemeenten en 4 259 parochies. Portugal stelt een consolidatieplan op om deze entiteiten te reorganiseren en hun aantal aanzienlijk te verminderen Deze veranderingen zullen van kracht worden voor het begin van de volgende lokale verkiezingscyclus.

g) Portugal moderniseert het inkomstenbeheer door een enkele entiteit in het leven te roepen, het aantal gemeentelijke diensten te reduceren en de resterende knelpunten aan te pakken in de regeling voor het aantekenen van beroep tegen de fiscus.

h) Portugal voert wetgeving tot hervorming van het werkloosheidsverzekeringsstelsel in; deze wetgeving voorziet onder meer in een beperking tot 18 maanden van de maximumduur van de werkloosheidsuitkeringen, een begrenzing van de werkloosheidsuitkeringen tot 2,5 maal de socialebijstandindex, een verlaging van de uitkeringen over de duur van de werkloosheid, een reductie van de minimumduur van de bijdrageperiode en een uitbreiding ervan tot bepaalde categorieën van zelfstandigen. Het actieve arbeidsmarktbeleid wordt versterkt op basis van een evaluatie van de huidige praktijken en een afgesproken actieplan.

i) Het systeem van de ontslagvergoedingen wordt gelijkgetrokken met de praktijken in andere EU-lidstaten op basis van het bepaalde in het memorandum van overeenstemming.

j) De regelingen voor de vergoeding van overwerk worden versoepeld en er worden flexibeler werktijdregelingen ingevoerd conform het memorandum van overeenstemming.

k) Portugal bevordert loonontwikkelingen die stroken met het streven om de werkgelegenheidsschepping te stimuleren en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven te verbeteren teneinde macroeconomische onevenwichtigheden te corrigeren. De minimumlonen gaan pas omhoog als dat in het licht van economische en arbeidsmarktontwikkelingen gerechtvaardigd is. Er worden maatregelen genomen om de zwakke punten in de huidige loononderhandelingsprocessen aan te pakken, zoals onder meer wetgeving om de criteria en voorwaarden voor de uitbreiding van collectieve loonovereenkomsten te herdefiniëren en om de sluiting van overeenkomsten op ondernemingsniveau te faciliteren.

l) Er wordt een actieplan opgesteld om de kwaliteit van het secundair en beroepsonderwijs te verbeteren.

▼B

m) De werking van het rechtssysteem wordt verbeterd door de maatregelen uit te voeren die in het kader van het stappenplan voor de justitiële hervorming zijn voorgesteld, alsook door de achterstallige rechtszaken te behandelen en door te lichten teneinde maatregelen vast te stellen om de gerechtelijke achterstand weg te werken en alternatieve geschillenbeslechting te bevorderen.

n) Het mededingingskader wordt verbeterd door de nationale toezichthoudende autoriteiten onafhankelijker te maken en meer middelen te geven. De professionele dienstverlening wordt geliberaliseerd door het beroepskwalificatiekader te verbeteren en door restricties op gereglementeerde beroepen op te heffen.

o) De gereguleerde tarieven op de elektriciteits- en gaskleinhandelsmarkt worden afgeschaft.

7. In lijn met de bepalingen van het memorandum van overeenstemming neemt Portugal de volgende maatregelen in de loop van 2013:

a) De begroting voor 2013 bevat budgettaire consolidatiemaatregelen ter waarde van ten minste 3,2 miljard EUR waarmee wordt beoogd het overheidstekort binnen het in artikel 3, lid 3, bedoelde tijdsbestek terug te dringen. De begroting voorziet met name in een uitgavenreductie ten belope van ten minste 2,5 miljard EUR in 2013 door onder meer: de uitgaven van de centrale overheid en de uitgaven voor onderwijs en gezondheidszorg te verminderen; de overdrachten aan lokale en regionale autoriteiten terug te schroeven; de overheidstewerkstelling in te krimpen; en de kosten van staatsbedrijven terug te dringen.

b) De begroting bevat inkomstenverhogende maatregelen, zoals onder meer een verdere verbreding van de grondslag van de vennootschaps- en de personenbelasting, een verhoging van de accijnzen en wijzigingen in de vastgoedbelasting, die extra inkomsten van om en bij 0,8 miljard EUR opleveren. Portugal brengt verbetering in het bedrijfsklimaat door de administratieve lasten te verlichten via een uitbreiding tot alle sectoren van de economie van op vereenvoudiging gericht hervormingen (centrale aanspreekpunten en projecten tot afschaffing van vergunningen/licenties); en door de kredietbeperkingen voor het midden- en kleinbedrijf te verminderen door onder meer Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties ([1]) ten uitvoer te leggen.

c) Portugal werkt de gerechtelijke achterstand volledig weg.

8. Teneinde het vertrouwen in de financiële sector te herstellen, zorgt Portugal voor een adequate herkapitalisatie en een ordelijke afbouw van de schuldhefboom van de banksector en rondt het de zaak Banco Português de Negócios definitief af. In dat verband wordt door Portugal met de Commissie, de ECB en het IMF een strategie voor de toekomstige structuur en werking van de Portugese bankgroepen uitgestippeld en overeengekomen, zodat de financiële stabiliteit wordt gevrijwaard. Portugal neemt in het bijzonder, en met innachtneming van de precieze deadlines waarin het memorandum van overeenstemming voor de periode 2011-2014 voorziet, de volgende maatregelen:

▼M1

a) aanmoedigen van banken om hun zekerhedenbuffers te versterken, en monitoren van de uitgifte van de door de overheid gegarandeerde bankobligaties waarvoor goedkeuring is verleend voor een bedrag van maximaal 35 miljard EUR, dit laatste met inachtneming van de EU-regelgeving inzake staatssteun;

([1]) PB L 48 van 23.2.2011, blz. 1

▼M1

b) nauwlettend volgen van de plannen van de banken om uiterlijk eind 2011 en eind 2012 uit te komen op een core tier 1-ratio van respectievelijk 9 % en 10 %. Indien de banken de drempels voor de kapitaalvereisten niet op tijd halen, kunnen zij de overheid vragen tijdelijk kapitaal in de vorm van eigen vermogen ter beschikking te stellen uit de daartoe ingestelde faciliteit voor solvabiliteitssteun aan banken ter grootte van 12 miljard EUR;

c) ervoor zorgen dat de schuldhefboom van de banksector op een evenwichtige en ordelijke wijze wordt afgebouwd, hetgeen van cruciaal belang blijft in het streven om financieringsonevenwichtigheden structureel weg te werken. De financieringsplannen van de banken zijn gericht op een verlaging van de ratio kredieten/deposito's tot circa 120 % en op een terugdringing van de afhankelijkheid van financiering door het Eurosysteem gedurende de looptijd van het programma. De centrale bank van Portugal verzoekt de banken om hun financieringsplannen uiterlijk eind september te herzien. Deze financieringsplannen worden vanaf de tweede programma-evaluatie elk kwartaal aan een onderzoek onderworpen. De centrale bank van Portugal onderneemt actie wanneer een bank afwijkt van het financieringsplan;

▼B

d) bekendmaken van duidelijke periodieke streefcijfers voor de schuldhefboom van banken en versterken van het kader voor de beoordeling van de solvabiliteit en de afbouw van de schuldhefboom in de loop van 2011;

▼M1

e) ervoor zorgen dat de staatsbank Caixa Geral de Depósitos wordt gestroomlijnd teneinde de kapitaalbasis van haar kernactiviteiten als bank in de vereiste mate te verbreden; de nodige middelen voor de verbreding van de kapitaalbasis moeten uit de groep komen; afronden van de verkoop van Banco Português de Negócios na goedkeuring van de Commissie op basis van de regels inzake mededinging en staatssteun;

▼B

f) wijzigen tegen eind 2011 van de wetgeving betreffende vroegtijdig ingrijpen en afwikkeling van banken en betreffende het depositogarantiefonds en het garantiefonds voor landbouwkredietinstellingen teneinde deposanten te beschermen en herstructurering te vergemakkelijken. Deze fondsen moeten in het bijzonder de mogelijkheid behouden om de afwikkeling van kredietinstellingen in nood te financieren, maar niet om hen te herkapitaliseren. Deze financiering is beperkt tot het bedrag van de gewaarborgde deposito's dat in geval van ontbinding zou zijn uitbetaald en is enkel toegelaten indien zij geen afbreuk doet aan het vermogen van deze fondsen om hun primaire functie te vervullen;

g) wijzigen tegen eind november 2011 van de wet inzake insolventie om erin te voorzien dat gewaarborgde deposanten en/of fondsen (rechtstreeks of via subrogatie) voorrang krijgen boven deposanten zonder waarborg in de failliete boedel van de kredietinstelling en om de effectieve redding van levensvatbare bedrijven te ondersteunen;

h) de privé-investeerders aanmoedigen om hun totale risicopositie op vrijwillige basis te handhaven.

▼B

9. Om te zorgen voor een soepele uitvoering van de programmavoorwaarden en op duurzame wijze bij te dragen tot de correctie van de onevenwichtigheden, verleent de Commissie continu advies en bijstand inzake budgettaire hervormingen, hervormingen van de financiële markten en structurele hervormingen. In het kader van de aan Portugal te verlenen bijstand beoordeelt zij samen met het IMF en in contact met de ECB op gezette tijden hoe doeltreffend de overeengekomen maatregelen zijn en welk economisch en sociaal effect zij sorteren, waarna zij de nodige correcties aanbeveelt om de groei en werkgelegenheidsschepping te bevorderen, de vereiste budgettaire consolidatie te verzekeren en de nadelige sociale gevolgen voor met name de meest kwetsbare leden van de Portugese samenleving tot een minimum te beperken.

Artikel 4

Portugal opent een speciale rekening bij de Bank van Portugal voor het beheer van de financiële bijstand van de Unie.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Portugese Republiek.

Artikel 6

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.